

Kogumik „Kuhu lähed Maarjamaa? – Quo vadis Terra Mariana?“

Eesti Kirikute Nõukogult on võimalik taotleda stipendiumit osalemaks kogumiku „Kuhu lähed Maarjamaa?“ valmimisel. Järgnevalt on ära toodud artiklite pealkirjad, ootused autoritele ja artiklite ülesannete püstitused.

Iga artikli juures on märgitud maksimaalne tähemärkide arv koos tühikutega. Kui autoritel tekib põhjendatud vajadus ületada piirmäära, siis kokkuleppel toimetajaga on see võimalik. See puudutab eriliselt kogumiku II osa artikleid, milles võib tekkida õigustatud vajadus ette antud piirmäärasid ületada.

I osa: Uuringu „Elust, usust ja usuelust 2015“ tulemuste analüüs

1. Kokkuvõtte uuringu „Elust, usust ja usuelust 2015“ tulemustest

Maht: kuni 45 000 tähemärki.

Artikli autorilt eeldatakse EEU 2015 uuringu ankeedi ülesehituse põhjalikku tundmist ning oskust pädevalt analüüsida kvantitatiivse sotsioloogilise uuringu tulemusi ning neid üldistada. Artikkel peaks sisaldama uuringu tulemuste kokkuvõtet ja olulisemaid muutusi (koos väidetavate põhjustega) võrreldes EEU 2010 ja soovitatavalt ka varasemate uuringutega.

2. Eestimaa ristiusu süda – kristlaste hoiakud ja uskumused tänapäeva Eestis

Maht: kuni 45 000 tähemärki.

Artikli autorilt eeldatakse oskust pädevalt analüüsida kvantitatiivse sotsioloogilise uuringu andmestikku ning varasemat kogemust Eestis elavate kristlaste hoiakute ning uskumuste uurimisel. Artikkel peaks sisaldama uuringu tulemuste põhjal tehtud Eestimaa kristlaskonna ja selle põhiliste segmentide kirjeldust ning olulisemaid muutusi võrreldes EEU 2010 vastavate näitajatega.

3. Kiriku/usuliikumisega liitumise põhjustest

Maht: kuni 45 000 tähemärki.

Artikli autorilt eeldatakse oskust pädevalt analüüsida kvantitatiivse sotsioloogilise uuringu andmestikku ning varasemat uurimiskogemust Eestis elavate inimeste seotusest kogudustega. Artikkel peaks sisaldama uuringu tulemuste põhjal tehtud analüüsi, mis seletaks pealkirjas tõstatatud probleemi ning lisama taustinformatsiooni inimeste üldisest seotusest kogudustega. Soovitav oleks vähemalt põgus võrdlus EEU 2010 tulemustega nende tunnuste lõikes, mis analüüsivad inimeste osavõttu koguduste töös.

4. Ateism ja mittereligioossus

Maht: kuni 45 000 tähemärki.

Artikli autorilt eeldatakse oskust pädevalt analüüsida kvantitatiivse sotsioloogilise uuringu andmestikku ning ateismi ja mittereligioossusse temaatika põhjalikku tundmist. Artikkel peaks sisaldama seletust, millised on selle elanikkonna segmenti tunnused, kes määratlevad ennast ateistidena ja millised on ateismi tunnused tänapäeva Eestis. Soovitav oleks lisada võrdlus EEU 2010 asjakohaste andmetega.

5. Vikaarkristlusest

Maht: kuni 45 000 tähemärki.

Artikli autorilt eeldatakse oskust pädevalt analüüsida kvantitatiivse sotsioloogilise uuringu andmestikku ning vikaarkristluse temaatika tundmist. Artikkel peaks sisaldama vikaarkristluse mõiste põhjalikku seletust ning vikaarkristlastena määratletava elanikkonna segmenti kirjeldust.

Artikli autorilt eeldatakse lisaks kokkuvõtet vikaarkristlusest kogumiku II osasse.

6. Kristlus ja teised vaimsed praktikad

Maht: kuni 45 000 tähemärki.

Artikli autorilt eeldatakse pädevust Eesti religioosse maastiku tundmisel ning teadmisi erinevate vaimsete praktikate sisu ja vormi kohta. Artikkel peaks sisaldama Eestis esinevate mõjukamate mittekristlike religioossete liikumiste lühikirjeldust ning võimalikke kokkupuutekohti kristlusega. Samuti peaks artikkel kirjeldama vaimseid praktikaid ning hoiakuid, mis ei ole põhivoolu kristlusele omased, aga ometi figureerivad ennast kristlasena määratlevate inimeste eludes.

Artikli autorilt eeldatakse lisaks kokkuvõtet ristiusuvälistest vaimsetest praktikatest kogumiku II osasse.

7. Kogudus(ed võrgu)ühiskonnas

Artikli autorilt eeldatakse võrgu- ehk võrgustuva ühiskonna põhimõtete tundmist. Artikkel peaks sisaldama arutlust, millises olukorras on kogudused uues, võrgustuvas ühiskonnas, kus usaldus religioossete institutsioonide suhtes on vähenenud.

Artikli autorilt eeldatakse lisaks kokkuvõtet võrguühiskonnast kogumiku II osasse.

8. Kas (fundamentaalne) kristlus on ohuks demokraatiale?

Artikli autorilt eeldatakse ristiusu ja tänapäevase ühiskonnakorralduse seoste head tundmist. Artikkel peaks arutlema selle üle, milline on kristluse ja demokraatia omavaheline suhe – kas pealkirjas püstitatud küsimus on tõene või mitte?

9. Homoseksuaalsusesse suhtumine Eestis – vaatlus ajaloolises perspektiivis

Artikkel kirjutatakse kahe kuni kolme autori poolt. Sissejuhatavas osas antakse ülevaade homoseksuaalsusesse suhtumise ajaloost – miks ja kuidas kujunes olukord, et sajandeid paheks peetud nähtus on tänaseks kantud lubatavuse kui mitte vooruste hulka. Artikli põhisosas analüüsitakse Eestimaa elanike suhtumist homoseksuaalsusesse ja sellega seotud küsimustesse ning pakutakse seletust kujunenud hoiakute põhjuste kohta.

II osa: EEU 2015 ja teiste uuringute võimalikud praktilised väljundid

Selle osa näol on tegemist eksperimentaalse püüdega seostada religioonisotsioloogilised andmed teoloogilis-praktilise seletusega ning vaagida, kuidas nende kahe koosmõju võiks kaasa aidata kirikutöö elavdamisele. Selle peatüki lühiartiklid (ühe artikli kogumaht kuni 21 000 tähemärki) koosnevad kahest osast: (1) kirjeldav (ca 1/3 artiklist) ja (2) seletav (ca 2/3 artiklist). Artiklid kirjutatakse soovitatavalt autorite paari poolt. Esimese autori ülesanne on kirjeldada ja iseloomustada konspektiivselt EEU 2015 ning soovi korral ka teiste uuringute ning materjalide põhjal teema olemust tänapäeva Eestis. Nt. noorsugu käsitlevas peatükis, peaks esimene autor andma põhikarakteristikud, milline on Maarjamaa noorsugu tänapäeval, millised on tema tunnused üldistatult ja mis on olulised muutused nendes tunnustes möödunud kümne aasta jooksul. Teise autori ülesanne on inspireerivalt visandada (mitte põhjalikult kirjeldada), millised võiksid olla meetodid antud ühiskonna grupini jõuda ja/või antud nähtust kirikutöö elavdamiseks kasutada.

1. Vikaarkristlus kui missioloogiline võimalus

Maht: kuni 21 000 tähemärki.

Artikli kirjeldavas osas vastatakse lühidalt järgmistele küsimustele: (1) mis on vikaarkristlus ja millised on selle tunnusjooned; (2) kui palju on EEU 2015 tulemuste põhjal hinnanguliselt Eestis vikaarkristlasi ning milline on nende demograafiline koosseis; (3) millised on Eestimaa vikaarkristlaste uskumuste ning hoiakute põhijooned.

Artikli seletavas osas pakutakse välja võimalusi, kuidas jõuda kristliku kuulutusega vikaarkristlasteni ja pakkuda neile võimalust osaleda aktiivselt koguduse elus.

2. „Uus vaimsus“ kui missioloogiline võimalus

Maht: kuni 21 000 tähemärki.

Artikli kirjeldavas osas vastatakse lühidalt järgmistele küsimustele: (1) mis on „uus vaimsus“ ja millised on selle tunnused; (2) kui palju on EEU 2015 tulemuste põhjal hinnanguliselt Eestis nn. uue vaimsuse järgijaid ning milline on nende demograafiline koosseis; (3) millised on nn. uue vaimsuse järgijate uskumuste ning hoiakute põhijooned.

Artikli seletavas osas pakutakse välja võimalusi, kuidas mõista „uue vaimsuse“ järgijate mõttemaailma ja kuidas leida nendega kontakti. Kuidas selgitada neile ristiusu põhitõdesid ja pakkuda neile jõukohast võimalust saada kaasatud koguduse ellu.

3. Mittekristlikud vaimsed praktikad kui missioloogiline võimalus

Maht: kuni 21 000 tähemärki.

Artikli kirjeldavas osas vastatakse lühidalt järgmistele küsimustele: (1) millised on enimlevinud mittekristlikud vaimsed praktikad, mis on osa end kristlastena määratlevate inimeste eludes; (2) mis võivad olla nende praktikate juured ja seosed Eestis tegutsevate mittekristlike usuliikumistega.

Artikli seletavas osas pakutakse välja võimalusi (1) kuidas mõista Eestis tegutsevaid mittekristlikke usuliikumisi, leida nendega kontakti ja kuidas nendega suhelda; (2) kuidas võiksid mittekristlikud vaimsed praktikad ennast kristlastena määratlevate inimeste eludes aidata mõista inimeste vaimseid püüdlusi.

4. Noored kui missioloogiline võimalus

Maht: kuni 21 000 tähemärki.

Artikli kirjeldavas osas esitatakse EEU 2015 ja teiste uuringute põhjal põhikarakteristikud, milline on Eestimaa noorsugu tänapäeval, millised on tema tunnused üldstatult ja mis on olulisemad muutused nendes tunnustes möödunud kümne aasta jooksul. Mida peaks kindlasti silmas pidama noortele suunatud tegevuste kavandamisel?

Artikli seletavas osas pakutakse võimalusi, millised võiksid olla meetodid (1) leida kontakt tänapäeva noorsooga ja (2) kaasata neid jätkusuutlikult jõukohase tegevusega koguduse ellu.

5. Kihelkond kui missioloogiline võimalus

Maht: kuni 21 000 tähemärki.

Artikli esimeses osas kirjeldatakse valitud Eesti piirkonda ning selle demograafilist olukorda.

Artikli seletavas osas pakutakse võimalusi, kuidas vaadata suuremat haldusüksust tervikuna kui missioloogilist väljakutset. Millised tegevused oleksid otstarbekad, et jõuda kristliku kuulutusega võimalikult paljudeni antud haldusüksuse piirides.

6. Uus meedia kui missioloogiline võimalus

Maht: kuni 21 000 tähemärki.

Artikli kirjeldavas osas antakse EEU 2015 ja teiste uuringute põhjal ülevaade inimeste meediakasutuse harjumustest ning nende muutumisest möödunud kümne aasta jooksul.

Samuti kirjeldatakse kristliku meedia kasutamist Eestis ja kasutajate demograafilist koosseisu.

Artikli seletavas osas pakutakse võimalusi, kuidas meediat, eriti aga uut meediat kasutades võiks elavdada kirikuelu ning kaasata enamaid inimesi koguduse tegevusse.

7. Võrguühiskond kui missioloogiline võimalus

Maht: kuni 21 000 tähemärki.

Artikli kirjeldavas osas vastatakse lühidalt (1) mida tähendab võrguühiskond ja mis on selle olulised tunnused; (2) millised näitajad EEU 2015 viitavad võrguühiskonna olemasolule Eestis; (3) millised väljakuteid esitab see traditsioonilisele kirikule ülesehitusele.

Artikli seletavas osas pakutakse võimalusi, kuidas kohandada võrguühiskonna tingimustega ning rakendada võrguühiskond kirikutöö teenistusse.

8. Eesti traditsiooniline rahvakultuur kui missioloogiline võimalus

Maht: kuni 21 000 tähemärki.

Artikli kirjeldavas osas antakse erinevate uuringute põhjal lühiülevaade, milline on tänapäeva eestlaste kokkupuude oma traditsioonilise rahvakultuuriga ja kui suur on tänapäeval huvi selle erinevate avaldusvormide vastu.

Artikli seletavas osas pakutakse võimalusi, kuidas rakendada traditsioonilise rahvakultuuri tarkus kirikutöö tulemuslikumaks tegemiseks.

III osa: Minu unistuste kirik – valik lühiesseid EELK vaimulikelt koos neid kommenteeriva artikliga

Peatükk koosneb kuni kaheksast esseest teemal „Minu unistuste kirik“, mille autoriteks on Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku vaimulikud ja artiklist teemal „Millised on ristirahva võimalused Maarjamaal lähitulevikus?“ (kuni 45 000 tähemärki), mis muuhulgas analüüsib esitatud kaheksat esseid.

Kaheksa esseid teemal „Minu unistuste kirik“

Ühe essee maht: kuni 9000 tähemärki.

Millised on ristirahva võimalused Maarjamaal evikus?

Maht: kuni 45 000 tähemärki.

Artikli autorilt eeldatakse Eestimaa kirikliku maastiku põhjalikku tundmist. Lisaks eelnenud kaheksa essee analüüsile peaks artiklis sisalduma valik autoripoolseid visioone, kuidas peaks, võiks ja saaks Maarjamaa ristirahvas jätkusuutlikult edasi kesta.